

از ۱۱- که زه کی مه مله که تک ؎ داستور لی سپورت جاری یا استالدی

از ۋۇلتار ئاستۇرلى سپورت جارىسىنا نازار

شەھىزى داشۋەسى مەكتەپ قۇرلۇغاندىرىنىڭ 70 جىلدىنەن قۇتلىقىتادى

سُون جینلۇڭ بىلايى دەپ اتاب كورسەتى: 70
جىلدان بەرى، شىحرى داشۋەسى پارتىانىڭ باشىلىعىندا، ۱۴ قايسىي جاقنىڭ زور كۈشپەن قولداۇندا، باستان - اياق پارتىانىڭ وققى - اعارتو باعىتنا تاباندى بولپ، سوتىيالىستك مەكتەب باسقارۇ بەتالىسنا تاباندى بولدى، مەكتەب باسقارۇ بورىشىن ھستە بەرىك ساقتادى، ۱۸۰ ئۇرۇلى پاندەر بويىشا تارىيەلەنگەن 180 مىڭنان استام وقوشى وقوتاؤستى، بۇ لاردىڭ باسمى كوب ساندىسى بىيڭىۋاندا، شىنجىاڭدا قالپ قىزمهتىستەپ، بىيڭىۋان ئۇشىن جاۋاپ- كەرشىلىگىن، بورىشىن ادا تىپ، جەرگىلىكتى ورىنىڭ ھكونوھىكالق، قۇعامدىق دامۇئى ئۇشىن اقل - پاراساتىق تىرەك جانە دارىندى كەپلىدىگەن ازىزىلەدى.

سُون جينلۇڭ بىلايى دەپ باسا دارپتە- دى: جاڭا تارىيە باستامادا شىحرى داشۋە- سى اوھلەكى ماقساتىي ۇمىتپاپ، بورىشتى ھستە بەرىك ساقتاب، "عەتورت تانىم" دى شىنايى كۈشەيتىپ، "عەتورت سەنم" دى بەكەمەپ، "كىنى قورعاۋا" دى ورىندىپ، پارتىا ئۇشىن ادام تارىيەلەۋ، مەملەكتە ئۇشىن دارىندى تارىيەلەۋ باعدارىن اناعۇرلم كۈشەيتىپ، ونە- گە كورسەتىپ ادام تارىيەلەۋدى نەگىز تىپ، وقاندى، شىنجىاڭدى سۈييقتىن، جاۋاپكەر شى- لىك ارقالاپ، ئۇلس قوساتىن سوتىيالىزىمنىڭ قۇرۇلىشىلار مەن ئىزباسارلارنى زور كۈشپەن باۋلۇ كەرەك. مەكتەب باسقارۇ دىك دۇرسى ساياسى بەتالىسىن مقتاپ يىگەرىپ، "اوھلەكى ماقساتىي ۇمىتپاپ، بورىشتى ھستە بەرىك ساقتاۋ" نەگىز گى تاقلىپتىق تارىيە- سىن دشكەرىلىي ورسىتەتتەمەن ۇشتاسترىپ، شىنجىاڭ قىزمهتىنىڭ باس نىساناسىن ارقاۋەتتەدەگى، بىيڭىۋان جاۋاپكەرشلىگىن، بورىشىن وتهۋ سىندى وسى كەلەلى ساياسى مىندەتتى كۆزدە ۋىستاپ، پارتىا مەن مەملەكتە دىستەرد-

که دهیلکهن ارلسودان قمال الودیک تاپسیارن وُزدیگسز کوش سالا به که مدهیک، جاقسارتایق

”توعز دی ایقنداؤ“ دی تیاناقتاندریپ، کدهدی-
لهردی جهته کتهو، کدهدیله رگه تیمدیلک جاساو
مه حانیز من قوْلشنا اقاوُسز داندرهُ عا، کهمهـ
دنه ندرهُ گه کوش سالپ، به که مدهُ دی، جاقـ
سارتـو دی تـمـعـلـقـتـی تـوـرـهـ وـبـادـعـدـایـ سـتـهـپـ،
کـدـهـ دـیـلـکـتـهـنـ اـرـلـتـوـدانـ قـامـالـ الـوـ شـایـقـاسـنـداـ
جـوـعـارـیـ سـاـپـالـیـ جـهـگـیـسـهـ جـهـتـوـ گـهـ کـهـ مـدـهـ دـیـلـکـ
هـتـوـ کـهـ رـهـ کـهـ. بـوـقـارـانـلـکـ تـلـهـ گـنـهـ فـورـهـتـ هـتـپـ،
جـهـرـدـیـ اـيـنـالـمـعـاـ سـالـوـدـیـ وـرـنـقـتـیـ تـلـکـهـرـلـهـتـپـ،
کـهـدـهـیـ جـانـ سـانـنـ تـارـتـیـپـنـ باـسـقاـ سـالـاـعـاـ وـیـسـپـ
جـوـهـمـسـتـاـنـوـعـاـ جـهـتـهـ کـتـهـپـ، قـزـمـهـتـیـ اـدـامـ باـسـنـاـ
دـهـیـنـ تـیـاـقـاتـانـدـرـیـپـ، بـوـقـارـانـلـکـ تـوـلـقـ جـوـ.
مـسـتـاـنـوـنـاـ، قـاـجـرـلـلـقـپـهـنـ گـیـهـ کـتـهـنـپـ اوـقـاتـتـاـ.
وـنـاـ کـهـ پـیـلـدـیـکـ هـتـوـ کـهـ رـهـ کـهـ. اوـلاـ شـارـوـاـشـلـعـنـ
تـفـرـهـ گـدـهـتـپـ وـیدـاعـدـایـ سـتـهـپـ، وـکـمـهـتـ تـوـعـرـ
ازـرـلـهـ، کـاـسـپـوـرـنـ نـهـمـهـسـهـ سـلـبـهـسـتـنـکـ کـوـوـپـهـ.
رـاتـیـوـیـ توـهـنـگـیـ شـهـکـتـهـنـ گـوـسـرـهـیـ سـاتـپـ الـوـ
شـوـعـرـلـیـ جـهـتـکـزـوـ، باـعـتـامـالـیـ تـوـرـهـ تـسـکـهـلـهـیـ
قـاـمـهـاـوـ اـدـسـنـ جـالـپـلـاـسـتـرـیـپـ، اوـلاـ شـارـوـاـشـلـهـ.
عنـ شـنـمـهـنـ بـوـقـارـانـلـکـ اـقـشاـ قـاـپـشـعـنـاـ“ اـيـنـالـ
دـمـرـوـ کـهـ رـهـ کـهـ. ئـسـ جـوـزـنـدـدـیـ جـاعـدـایـعـاـ بـایـلـاـ
نـسـتـرـیـپـ، اوـلـلـ قـسـتـاـقـتـلـکـ قـوـنـسـتـاـنـوـ وـرـتـاـ.
سـنـ جـاـقـسـارـتـوـدـیـ وـرـنـقـتـیـ تـلـکـهـرـلـهـتـوـ کـهـ رـهـ کـهـ.
جهـرـ جـاعـدـایـناـ قـارـاـوـ، قـوـلـایـلـیـ دـاـ وـیـلـهـسـمـدـیـ
بـولـوـ پـرـیـسـیـسـهـ تـابـانـدـیـ بـولـپـ، دـارـهـ تـحـانـانـیـ
وـزـگـرـتـوـ قـزـمـهـتـنـ شـسـتـدـقـتـیـ ئـسـ جـوـزـنـدـدـگـهـ.
نـهـنـ بـزـدـهـیـ وـتـرـیـپـ تـلـکـهـرـلـهـتـوـ کـهـ رـهـ کـهـ.
ليـ پـیـكـشـينـ لـوـپـنـوـرـ اوـدـانـدـاعـیـ حـکـشـوـیـ

ورقا مه کتمه بیناڭ لويپۇر بولىمەش مەكتەبىنە، حوشۇت اوغانى شىنجىچاڭ مەدىتىسينا داشۋەسىنىڭ جوغرارى دارجهلى كاسېتىك تەھينى كالق شۇ ھەد- ۋانىنا، حوشۇت اوغاندىق 3 - باستاۋىش مەكتەب- كە، حىجىلەك اوغاندىق 7 - بالاباقشاعا بارىپ، مەكتەپتەردىڭ وقىتۇشى كۇشتەرى، نەگىز دىك قۇرۇلۇلار قورىلىسى، مەكتەپ اولاسنىڭ الەۋ- مەتىتك حاۋاپىسزدىگى، ازىز - تۈلۈك، تازالق حاۋاپىسزدىگى سياقتىلار جونىنە تەكسىرە- زەرتەتە جۇرگەزدى. ول بىلاي دەپ باتسا 1- رىپتەدى: وقىتۇشى مەكتەپ بولۇلدىڭ نەگىزى، قاتاڭ باسقارۇغا من ھەتكە قامقۇرىق جاساۋ- دى وۇشاتىرۇغا تاباندى بولىپ، وقىتۇشىلار- دىڭ ئۇيەنۇ، تۇرۇعن ئۇيى سياقتى ئىس جۇ- زىندىك ماسەللەلەرىن شىشىۋەك ئەمان بەرىپ، جۇ- رەكتى باژاراپ، ادامىلى سې قالاتىن ورتانى شىنا- يى قالىپتاسترۇ كەرەك. حاۋاپىسزدىك تانىمن بەرىك ورناتىپ، مەكتەپ اولاسنىڭ حاۋاپىسز دى- گىن باسقارۇۋدىڭ تۇرۇلى شارالارىن قاز - قالىپنىدا تياناقناندىرىپ، جائا جۇڭغۇ قۇرۇلۇغاندىعنىڭ 70 جىلدەن حاۋاپىسز، ورنىقى، بەرەكەلى مەكتەب مۇتاسىمەن: قايسەر ئەلە كە، ھە

بىستاندىرىدى.

لى پىڭشىن بىلاي دەپ باتسا دارپتەدى:

كەدەيلىكتەن ارىلىتۇدان قامال ئۇ بلگەر بەلتلىپ قازىرگى كەزەڭگە جەتكەنە، "ئۇرتۇت تانىم" دى كۇشەيتىپ، "ئۇرتۇت سەننەم" دى بەكەمەدەپ، "ھەكىنى قورعاۋ" دى ورىندىپ، كەدەيلىكتەن ارىلىتۇدان قامال ئۆزىدىك ساياسىي جاۋاپىكەر شىلە- گىن تياناقناندىرىۋدى ۋەدىكىسىز كۇشەيتىپ، قالپاق النغانىمەن جاۋاپىكەر شىلىكتى تاساتماۋاغا، قالپاق النغانىمەن ساياساتى توقتاتىپاۋاغا، قالپاق النغانىمەن كومەكتەسۋ - سۇيەمەلدەۋدى توق- تاتپاۋاغا، قالپاق النغانىمەن باقلادۇ - باسقارۇۋدى توقتاتىپاۋاغا تاباندى بولىپ، تولىق جەڭىسەكە جەتپىيىنە، استە شەپ جىماۋ كەرەك.

لى پىڭشىن مەنالاردى تالاپ هتى: ئېرى جاعىنان، كەدەيلىكتەن ارىلىتۇدى يىگەرۋەگە، ھندى ئېرى جاعىنان، قايتا كەدەيلىك سۋەدەن ساق- تانۇۋدى يىگەرۋەگە تاباندى بولىپ، نازازاردى "ھەكىدەن تارىقىرماۋ، ئۇشتى قىامتاماسىز هتۇ" گە شو عمر لاندىرىپ، دالىمە - دال شارا ات- قاراۋىدى كۇشەيتىپ، "جەقى ئېرى قوبۇ تى،" "قاشقى ئەمىنلىقىنىڭ ئەققىنە" دى داڭ بەلتلىقى،

جۇڭخوا ولتىنىڭ بەرەكەلى شاڭىراعنىدا قول وۇستاسىپ، جاڭا داۋىرەدە ئۆيلاي ئالما باستى

2 کۈنىڭ الديندا بۇل قۇرامانىڭ ئې وقىتى-
شىسى ھرشات عوپۇر ناۋقاستانىپ قالادى، قۇراما-
داعىلار مەن باسقا دا جەتكەكشى وقىتۇشلار وعان
كەزەكتەسپ قارايلاسپ، ئارى - دارەمەك ساتىپ
اپەرىپ، تاماق تاسىدى.

قۇرامانىڭ مۇشەسى اراپاپ احمدەت جىڭجۈۋ-
غا جەتكەننەن كەيىن، ئېرى رەتكى ماشق بارىسىنە-
دا بەلن اۋىرتىپ العاندا، قۇراماداعىلار ونى
دەرەۋ شىپاھانىغا جەتكىزەدى. جاتاقتاسى
سو سۇڭ اراپاتنىڭ جانىنان ھكى ھلى اىرلەمماي،
وعان ماقساري مایىن جاھىپ، سستق ونکىزىپ
بەرھىدى.

ولۇتقى دەنە شىنقتىرۇ گىمناستىكا قۇراما-
نىڭ جەتكەكشىسى شوھ جىاجىلۇ بىلەي دەدى: بۇل
نتىماقىتى دا قاتۇ - ئاتى قۇراما،
ئېز جارىستا، سوز جوق،
بۈكۈل ھل حالقىنا شىنجىاڭدۇاعى
ئار ۋۇل حالقىنىڭ اسقاق جىگەر-
مەن العا ۋەمتىلاتىن، قايراتتانا
شايىقاتىن رۇھانى بەت - بەينەسەن
ايگىلەيمىز.

اسه‌رلی کورنیست‌تر از ۇلتاردىڭ مەمەلەكتىكىسىنىڭ تىلىشلەرى گۈچۈللىي، لېپە حۋايىي

سپورت جارىسىنىڭ وزگەشە كەرەمەتن بىنەلەپ، ۇلتار دىنتماعى گۈلنلەن قۇلپىرا اشلۇغانىن كورسە- تىپ، جۇڭخوا ۇلتىنىڭ ئېرى ۇيلى جاندای بەرەكە- لى شاڭىراعنىن ايكىلەدى.

از ۇلتاردىڭ سپورت جارىسى ئار ۇلت سپورتىنىڭ قىرى مەن سىرىن كورسەتەتن جارقە- راعان ساخناعا اينالدى ئارى ئار ۇلت باۋىرلاستار- دىلەن مادەنیيەت اوپس - كۇيىسىن كۇشەيتىپ، ۋزا- را تۇسىنىستىكتى تەرەگىدەتەتن ماڭىزدى دانەكە- رى بولدى. ئار ۇلت باۋىرلاستار از ۇلتاردىڭ مەمەلەكتىكىسىنى كۆپ ارقىلى سپورت جارىسى سىندى كۆپ ارقىلى ئېرى جىرددە باس قوسىپ، ئېرى ساخنادا ونەر سنا- سىپ، ئېرى الاڭدا بىرلەسىپ شاتىققى - دۇھانغا بۇ- لهىپ، وزگەشە كەرەمەتى كوب سپورتىقى باسەكە- وين بارىسىندا جۇڭخوا ۇلتىنىڭ كوب نەگىزدى، ئېرى تۈلەلى باي مادەنیيەت مایەگىن تولىق كور- سەتسپ، جۇڭخوا ۇلتىنىڭ ئەلى دىنتماعىن بىرگە دە- گەرلەتىپ، جۇڭخوا ۇلتىنىڭ ئەلى ورتاق تۇلۇغا تانىمدىن ۋۇز- دىكىسز بەركەمەتى ئۆتىسى.

مىڭىداغان جىلداردان بەرى، ھىزمەتگى ئار ۇلت تارالۇچا جاعىندا ئوزارا كىرىگىپ، ارالاس قو- نىستاسىپ، مادەنیيەت جاعىندا ئېرى - بىرمنەن قابىلە- ماداپ، ھۇنومىيکا جاعىندا ئوزارا يەك سۈيەپ، سۇ- يىسىپەنىشلىك جاعىندا ئوزارا جاقىن، هەندەن بولىپ كەلەدى. ۋۇزاق ۋاقت بىرگە دىنتماقناسىپ كۈرەس چۈرگۈزۈ بارىسىندا، ئار ۇلت باۋىرلاستار اغا- ۋەرىدای ھەندەن جاقىن بولىپ، ئېرى - بىرمنەن قاريا- سى، ئەندا كەمەكتىسى... اىندا شاشقا قەمەرتى

9 - ايدىلەن 8 - كۇنى از ۇلتاردىڭ 11 - كە- زەكتى مەمەلەكتىك ئاستۇرلى سپورت جارىسى حنانلىك جىڭجۈئىندا باستالىپ، 56 ۇلتىنىڭ اغا - باۋىر، اپەكە - سىڭلىلەرى ورتا جازىق دالاسىندا قوانىشىپەن باس قوسىپ، 4 جىلد ئېرى كەلەتن ۇلتىققى سپورت جىنالىسىنىڭ سالتاناتىن اسەردى. 66 جىل گۆلەدەي قاۋلاغان از ۇلتاردىڭ مەمەلەكتىك سپورت جارىسى "تەڭ، دىنتماققى بولۇ، هەلىكىپەن ساپىشۇ، اتىيالىي الغا باشۇ" باس ماقساتىنا تابانىدى بولىپ، ۇلتاردىڭ ارالاسۋىنىڭ، شىتەسۋىنىڭ، تو- عسۇنىنىڭ سالتانات داستانىن حازىپ، جۇڭگۈنىڭ قۇ- رىلىس، رەفورە، دامۇ دىستەرنىڭ ئۇلى بارىسىنا كۆا بولىدى. جىڭجۈۋ ولىمېپەك سپورت ورتالىعىندا وتكە- زىلگەن اشلىق سالتاناتىندا ئار ۇلت باۋىرلاستاردىڭ شاتىققى ئان، شادىمان ئۇنى ئېرى اوپىز سوز بولىپ تووعىسىتى: جۇڭخوا ۇلتىنىڭ بەرەكەلى شاڭىراعنىدا قول ئۇستاسىپ، جاتا داۋىرەد اتىيالىي الغا باسپ، ئېرى نېتىپەن جۇڭگۈ اوەمانىنا قاتار قانات قاعامىز.

"كەئىستىك حانزىزاداسى" ايدىلەن 10 وۇدایىي كەزەك از ۇلتاردىڭ مەمەلەكتىك سپورت جارىسى سىنا قاتىناسۋىندا 20 نەشە ۇلتىنىڭ ئېلى ھەممەفتىن تووعىستەر عان ۇلتىق كىيىناتىكىانلىك جاپىياي قارسى ئۆزىنە، ونان شىعس سولتۇنستىكتەنگى مانزۇ حالقى ايرىقشا وۇناتاتن مارجان دوب ئۇرۇنىنىڭ باتىسى وگۈنۈستىك وگۈرەد تەرەڭ تامىر تارتۇنىدا دەھىن... قىلام قىلام حانىم ئېڭىزلىرى، ئەلام ئەلام ئەلام

— شینجیاڭ ۋاكلەدەر وۇرمەسى ولۇق دەنە شىنقىرۇ گىمناستىكا قۇراماسى جونسندە لەزدىك شولۇ
نېتىماقنى دا بەرەكەلى ئېرى ئۇيلى جاندار

﴿ ﻮُلْتَار ﺏِتْمَاعِي ﺞِيَكاِيَاسي ﴾ □ ﻊَتِلَشِمِيز جـكـ يـ - يـوان

نـلـكـ وـلـتـسـقـ دـهـنـهـ شـنـقـتـرـوـ گـيـمـنـاسـتـيـكاـ قـوـرـاـهـاـسـنـدـهـ .
دـاعـلـاـرـيـ كـوـنـ - عـقـونـ دـهـمـيـ جـاـپـالـيـ ماـشـقـانـدـيـ .

وـلـتـسـقـ دـهـنـهـ شـنـقـتـرـوـ گـيـمـنـاسـتـيـكاـ قـوـرـاـهـاـسـنـيـكـ .
جـهـتـهـ كـشـيـ وـقـسـتوـشـسـيـ حـانـ ۋـيـدـوـڭـ - شـينـجـيـاـڭـ .
كـورـكـهـمـونـرـ شـوـءـيـۋـانـسـاـ قـارـاسـتـيـ وـرـتـاـ دـارـجـهـلىـ .
كـورـكـهـمـونـرـ مـهـكـتـهـبـنـلـكـ ئـيـ وـقـسـتوـشـسـيـ ،ـولـ .
بـلـاـيـ دـهـبـ تـاـنـىـسـتـرـدـىـ :ـوـلـتـسـقـ دـهـنـهـ شـنـقـتـرـوـ .
گـيـمـنـاسـتـيـكاـ قـوـرـاـهـاـسـيـ بـيـلـ 3 - اـيـدانـ باـسـتـاـپـ قـوـ .
رـالـعـانـ .ـباـسـتـابـىـنـداـ 30 اـدـامـ بـوـلـاتـنـ ،ـسـارـالـاـۋـ اـرـقـلىـ .
سوـگـنـداـ 9 درـ ،ـ9 اـيـهـلـ جـيـنـىـ 18 اـدـامـ تـائـىـدـالـدىـ .
”بـۇـلـ قـوـرـاـماـ ۋـيـعـۇـرـ ،ـحـانـزـوـ،ـ قـازـاـقـ ،ـحـوـيـزـوـ،ـ
مـوـڭـۇـلـ ،ـوـزـبـىـكـ سـيـاقـتـىـ كـوبـ ۋـلـتـسـانـ قـوـرـالـعـانـ .
مـهـىـلـىـ ماـشـقـ بـارـسـىـنـداـ ،ـدـهـ تـؤـرـمـسـتـاـ بـولـسـىـنـ ،ـ
كـوـپـشـلىـكـ سـەـنـكـىـ -ـمـەـنـكـىـ دـەـسـپـىـيـ ،ـعـزـارـاـ كـوـ .
مـەـكـتـهـسـىـپـ ،ـدـىـتـمـاـقـتـىـ دـاـ بـدـرـهـكـلـىـ عـبـرـ ۋـيـلـىـ جـاذـ .
دارـدـايـ وـتـهـدىـ .“

9 - اـيـدىـلـكـ 8 - كـوـنـىـ شـينـجـيـاـڭـ ۋـاـكـلـدـهـرـ .
وـبـيرـمـسىـ وـلـتـسـقـ دـهـنـهـ شـنـقـتـرـوـ گـيـمـنـاسـتـيـكاـ قـوـرـاـ .
مـاسـىـ تـۇـرـعـانـ جـهـرـدـهـ گـىـنـ زـالـدـاـ وـلـتـسـقـ دـهـنـهـ .
شـنـقـتـرـوـ گـيـمـنـاسـتـيـكاـ قـوـرـاـمـاسـنـدـاـعـىـ قـىـزـ -ـ جـىـگـتـ .
تـەـنـرـ بـاـپـكـەـرـدـلـكـ جـهـتـهـ كـشـلـىـكـنـدـهـ جـىـگـرـلـهـنـ بـىـگـهـ .
بـاسـپـ ،ـشـينـجـيـاـڭـدـقـتـارـدـىـلـكـ اـرـىـنـدـىـ بـهـيـنـهـسـىـ مـهـنـ .
دـىـسـتـقـ نـقـلاـسـىـنـ اـيـگـلـهـدـىـ .

وـسـىـ كـهـزـهـكـتـىـ وـلـتـسـقـ سـپـورـتـ جـارـىـسـنـىـكـ .
وـلـتـسـقـ دـهـنـهـ شـنـقـتـرـوـ گـيـمـنـاسـتـيـكاـ جـارـىـسـىـ 9 - .

اـيـدىـلـكـ 10 - كـوـنـىـ جـىـچـجوـوـ قـالـاسـنـىـكـ دـهـنـهـ تـارـىـيـهـ .
سـارـايـىـنـداـ وـتـهـدىـ .ـسـۈـبـەـلـىـ نـاتـىـجـەـگـهـ قولـ جـهـتـكـ .
زـىـپـ ،ـبـۇـكـلـ مـلـ حـالـقـىـ الدـىـنـداـ 5ـاـتـامـاشـاـ بـهـيـلـهـ .
رـىـنـ اـيـگـلـهـدـوـ ۋـشـنـ ،ـشـينـجـيـاـڭـ ۋـاـكـلـدـهـرـ وـبـيرـمـهـسـىـ .